

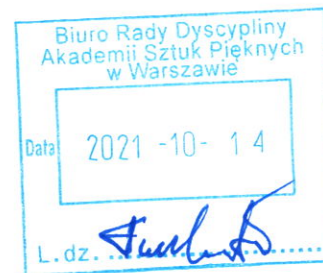
prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

Poznań, 12.10.2021 r.

Uniwersytet Artystyczny

im. Magdaleny Abakanowicz

w Poznaniu

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr Katarzyny KWAŚNIEWSKIEJ

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki

wszczętym przez Radę Naukową ds. stopni w dziedzinie sztuki

Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

Podstawowe dane o doktorantce

Pani mgr Katarzyna Kwaśniewska urodziła się w 1982 roku. Na Jej wykształcenie składa się mieszanka poziomów uczelni, miast i ...państw:

- 1993 - 1999 – Schillergimnasium w Münster (Niemcy);
- 1999 - 2001 – I Społeczne Liceum Ogólnokształcące w Warszawie;
- 2001 - 2011 – Uniwersytet Warszawski - tytuł magistra Psychologii ze Specjalizacją Psychologii Wychowawczej Stosowanej oraz (zaliczenie) zajęć na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w ramach Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych w Warszawie;
- 2003 - 2004 – National University of Hanoi oraz Akademia Sztuk Pięknych w Hanoi (Wietnam) – stypendium rządowe; staż naukowy i realizacja indywidualnego projektu badawczego oraz warsztaty malarstwa Laką;
- 2007 - 2008 – Universidad Autónoma de Barcelona oraz Escola Massana - Centre d'Art i Disseny w Barcelonie (Hiszpania) - stypendium Socrates/ Erasmus;
- 2012 - 2015 – Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie - studia doktoranckie na Wydziale Sztuki Mediów i Scenografii.

Doktorat ten kontynuuje obecnie Rada Dyscypliny ASP w Warszawie, a przerwa czasowa wynikała z powodu zawieszenia zdolności przewodowej w/ wym. Wydziału.

Pani Katarzyna Kwaśniewska posiada już spore doświadczenie zawodowe, gdyż realizuje się aktywnie w szeroko rozumianym świecie sztuki od 2001 roku. Na Jej działalność artystyczno – dydaktyczną składa się wiele zdarzeń, takich jak:

- 2001 - 2003 – *Wolontariat MISH*; animatorka warsztatów filmowych dla dzieci spoza miast w ramach wakacyjnego wolontariatu studenckiego "Zielona Informatyka" oraz warsztatów i występów teatralnych dla dzieci (m. in. z domów dziecka);
- od 2002 – do chwili obecnej - lekcje prywatne z języka angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 2002 - 2003 – międzynarodowy *Festiwal Festiwali Teatralnych „Spotkania”*; wolontariuszka - praca biurowo-administracyjna, tłumaczenia simultaniczne, opieka nad zagranicznymi grupami teatralnymi;

- 2003 - 2004 – wolontariuszka - prowadzenie zajęć edukacyjnych, m.in. z języka angielskiego dla dzieci i młodzieży (m.in. w Viet-Anh Centre, Vietnam Federation Unesco) w Hanoi (Wietnam);
- 2006 – *Col.legi Camí*; wychowawczyni - prowadzenie zajęć i warsztatów pozaszkolnych w szkole podstawowej w Barcelonie (Hiszpania);
- 2006 - 2007 – Kancelaria prawna *WhitestoneLegal*; asystentka - prowadzenie biura, tłumaczenia, opieka nad klientami;
- 2007 - 2008 – *Shere Rom*; staż w szkole podstawowej w ramach psychoedukacyjnego programu 5D „Interwencja socjo-edukacyjna w kontekście różności” dla dzieci wielu narodowości (głównie romskich) z rodzin o mniej uprzywilejowanym statusie zarówno społecznym jak i ekonomicznym w Barcelonie (Hiszpania);
- 2008 – *L'Olla móvil*; wolontariuszka organizacji zajmującej się osobami bezdomnymi w Barcelonie (Hiszpania);
- od 2009 – *Stowarzyszenie Grupa eFTE Warszawa*; członkini i aktywna działaczka - tworzenie i prowadzenie warsztatów nt. świadomej konsumpcji z dorosłymi, dziećmi i młodzieżą dla różnych organizacji i szkół, koordynacja, organizacja i przeprowadzenie festiwalu „Dekonsumpcja” oraz „Sztuka Wymiany”, udział w warsztatach i spotkaniach doradczych dla podmiotów ekonomii społecznej organizowanych przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych;
- 2009/2011/2012 – *BINGOschool*; lektorka, współpracowniczka - opracowywanie i wdrażanie własnych metod i materiałów edukacyjnych (m. in. multimedialnych) w języku angielskim, niemieckim i hiszpańskim, praca z dziećmi (od 3 r. ż.), młodzieżą i dorosłymi;
- 2009 - 2010 – *Centrum Edukacji Obywatelskiej*; animatorka warsztatów dla dzieci i młodzieży w programie „MediaStarter” oraz programie „@ktywista”;
- 2009 – *Stowarzyszenie Nowe Horyzonty*; prowadzenie prelekcji i dyskusji po filmie „China Blue” dla młodzieży licealnej w ramach *Edukacji Filmowej Nowe Horyzonty*;
- 2010 – *Stowarzyszenie Nowe Horyzonty*; koordynatorka projektu *Nowe Horyzonty Dekonsumpcji* w ramach Edukacji Filmowej, skierowanego do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, poruszającego tematykę świadomej konsumpcji;

- 2010 – *Stowarzyszenie Koniec Świata*; prowadzenie warsztatów nt. Sprawiedliwego Handlu oraz Światowego Handlu Narkotykami („Hodowcy Śmierci”) dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej;
- 2012 – *Klap Theaters Art Performers*; aktorka, tancerka, choreografka w musicalu „Napoleon Hill – the Musical” w Kuala Lumpur (Malezja);
- 2012 – *Somali Community School*; wychowawczyni w szkole podstawowej dla dzieci uchodźców somalijskich w Kuala Lumpur (Malezja) - tworzenie i przeprowadzenie własnego programu edukacyjnego w klasach 0-3;
- 2013 – *Centrum Edukacji Obywatelskiej*; rola ekspertki podczas Festiwalu Projektów Szkoły z klasą 2.0; Ośrodek konferencyjny Centrum Nauki Kopernik w Warszawie;
- 2014 – *Socializer*; moderatorka portali społecznościowych, tłumaczka;
- 2021– *Towarzystwo Przyjaciół I SLO*; przygotowanie i przeprowadzenie zajęć w trakcie spotkań diagnozujących oraz czynne uczestnictwo w podsumowaniu procesu rekrutacji.

Wymieniłem je wszystkie, gdyż bardzo duże one mówią o tym bardzo szerokim wachlarzu możliwości kreatywnych doktorantki. Do tego muszę dodać, że jestem pod wrażeniem Jej doskonałej edukacji, na którą składa się biegła i płynna znajomość 3 języków obcych, a 2 – średnia, a także biegła znajomość obsługi komputera oraz uprawnienia pedagogiczne uzyskane w ramach dodatkowych zajęć na specjalizacji wychowawczej na Wydziale Psychologii UW oraz w Laboratorium Edukacyjnym OBTA/MISH UW, czy ukończony kurs Reiki I stopnia (Nepal) albo ukończony kurs masażu tajskiego (Tajlandia).

Praktyki dydaktyczne – roczne – doktorantka odbyła u znakomitych profesorów – osobowości sztuki, bo w Pracowni Narracji Fotograficznej prof. Prota Jarnuszkiewicza oraz w Pracowni Przestrzeni Malarskiej prof. Leona Tarasewicza.

Pani Katarzyna Kwaśniewska jest również czynna w obszarze penetracji aktualnych zjawisk artystycznych, co wiąże się z wyjazdami zagranicznymi na ważne wystawy oraz z udziałem w różnych warsztatach oraz szkoleniach czy prowadzeniem prelekcji i dyskusji dotyczących innych wydarzeń artystycznych. Wcześniej otrzymywała Ona stypendia, co też dużo mówi o jakości Jej pracy zawodowej. Były to:

- 2006/2007 - Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia w nauce;
- 2013/2014 - Stypendium Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie dla najlepszych doktorantów;
- 2014/2015 - Stypendium Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie dla najlepszych doktorantów.

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego życiorysu, Pani mgr Katarzyna Kwaśniewska ma za sobą już długą drogę twórczą i trochę inną od dotychczas nam znanych. Uważam, że jest Ona właśnie bardzo dobrze spełniana, a Jej losy dobrze służą nadziei – Jej rozwojowi na przyszłość a także przeświadczeniu, że wszystko jest możliwe, jak posiada się pasję twórczą. Dorobek artystyczny Pani mgr Katarzyny Kwaśniewskiej w zakresie szeroko rozumianej fotografii, opisany powyżej, oraz Jej osiągnięcia na polu popularyzacji kultury artystycznej są na znaczącym poziomie. Są one w środowisku artystycznym i pozaartystycznym zjawiskiem specjalnym. Stanowią one dzisiaj – w panoramie tytułu doktoratu – wartość samą w sobie.

Ten tytuł rozprawy doktorskiej to właśnie: „Fotografia: współczesne narzędzie doświadczania świata. Mimetyczność w służbie abstrakcyjnych pojęć”. Praca ta opisuje dzieło doktorskie pt. „Prześwit obecności”, na które składają się 22 fotografie bez tytułów, z cyklu „Prześwit”, w bardzo różnych formatach – od małych jak 27 x 40 cm, czy 45 x 60 cm, po dwie 100 x 133 cm, po bardzo duże 300 x 200 cm. I tak samo w widokach – w kadrach – od zbliżenia kępki trawy pomiędzy płytami chodnika, po dalekie, nieskończone plamy horyzontów – plaż, chmur czy wody. Drzwi otwartych i zamkniętych, plonów w sytuacji wewnątrz oraz elewacji starych chałup czy ich płotów. Statycznych obrazów życia składających się na wyczuwaną potencjalną obecność autorki lub obecność osób z Jej nośnika pamięci. Tak właśnie autorka doświadcza świata, w powtarzalnych kadrach z życia, autentycznych scen z potwierdzeniem energii płynącej z obecności potencjalnej postaci. Tej co była i jest w naszym przeczuciu – kadrze danego ujęcia. Te różnej wielkości obrazy są piękną refleksją nad miejscem artystki w świecie. Jej obecności opisaney w rozprawie doktorskiej i Jej

właśnie potencjalnej związanej z archetypem bytu w fotografiach. Zapisanych w procesie odkrycia i poczucia Jej własnego sposobu przywołania podmiotu medium wizualnego, tworzącego zależności rozpięte w relacji od mechanizmów badań praktycznych, po autorefleksję i wrażliwość komunikatu. Znaczenia swojego twórczego świata i swoich wartości, aktów – w specyficznym typie i kodzie. Aktów pełnych wieloznacznych egzystencjonalnych sensów, także tych ukrytych oraz możliwych jego interpretacji. Jej idealizowanie – jakby nieobecnych tylko chwilę postaci powoduje, że może biorą udział w jakiejś liturgii. Przez to w tym sakralnym – minimalistycznym ujęciu zyskuje Ona dodatkowy wymiar symboliczny, ale może i nawet alegoryczny. Ponieważ autorka operuje środkami na ogół prostymi, to przez to również precyzyjnie artykułuje formę. Nie przeszkadza pustka, bo ta oszczędność formalna w obrazach jest tak sformowana, że odbieramy podskórne bogactwo żywego portretowanego pejzażu. W tej atmosferze pewnej tajemniczości możemy analizować zamiar kontemplacji fotografii na Jej warunkach. Jest to synteza życia i natury wypracowana tak, że w przestrzeni obrazu potrafi Ona wyczuć te znaki i wartości, które widz może konfrontować ze sobą i może wejść z nimi w dialog. W części teoretycznej znajdują się Jej rozważania - jakby dotyczące doświadczeń artystycznych na temat relacji międzyludzkich i kondycji współczesnego człowieka i Jej samej. Część artystyczną natomiast obejmuje cykl obrazów, gdzie główną inspiracją jest potencjalny człowiek. Przekaz istnieje więc jako temat i przyczyna fotografowania. Inspiracji do zadawania ważnych pytań. Jako postawa względem pojęcia artystycznego realizmu, który uwiarygodnia analizując fotografie innych mistrzów. Widzi je z innej perspektywy czasu i miejsca swojej obecności w świecie, a przez to weryfikuje znak plastyczny. Jest on mi bliski, bo zawiera w sobie jakby pewien surrealizm oparty o naturę i podświadomość. Odnosi się Ona bowiem do człowieka, jak czuję – jako bytu doskonałego. Człowieka – tego z codzienności i tego z przeszłości. W sytuacji ruchu, ale i w zawieszeniu – jakby ze stanu bycia pomiędzy. I gdy w rozprawie autorka pisze tak: „(...) *chodzi mi o fizyczną obecność gdzieś, ale także obecność w sensie kontaktu z samym sobą. ...Nieobecna obecność reprodukuje się jako wzorzec tych działań.*”, jako – jak sądzę tytułowy „Prześwit obecności”. Egzystencji w relacji do kontemplacji przeszłości, gdy ciągle pojawiają się pytania

o sens. W tym świecie ciszy sens obrazu doktorantka odnosi do Lucjana Freuda „...aby zdumiewał, niepokoił, uwodził, przekonywał.” A czyni Ona to również perfekcyjnym warsztatem fotograficznym, umiejętnościami oraz otwartym, refleksyjnym umysłem. Prace te rzeczywiście posiadają cechy współczesnego narzędzia doświadczania świata i jego wielu interpretacji.

Konkluzja

Uniwersalność przekazu fotograficznego, ale i rozpoznawalność zapisu doktorantki, są dla mnie wartościami, które powodują, że rozprawa doktorska mgr Katarzyny Kwaśniewskiej spełnia warunek oryginalnego rozwiązania artystycznego. Twórczość doktorantki, Jej wiedza teoretyczna oraz umiejętności i oddanie społeczne dla sztuki, tworzą w całości obraz – sam w sobie – bardzo ciekawej osobowości. Rozprawa doktorska oraz zbiór fotografii stanowią bardzo spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu myślenia i siły wyborów autorki. Jest również dla mnie ciekawe, jak potoczą się Jej dalsze losy oraz zapisy świata – Jej „Prześwitów”.

Obecnie jednak stwierdzam z całym przekonaniem, że swoim dorobkiem doktorskim oraz rozprawą doktorską Pani mgr Katarzyna Kwaśniewska zasługuje na przyznanie Jej stopnia doktora.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz